

Vejledning:

Klassens skrivemiljø

- et samtalebaseret redskab til teamsamtaler

Klassens skrivemiljø er et redskab, der støtter teamets samtale om det skrivemiljø, I har skabt i jeres klasse.

Et 'skrivemiljø' er et læringsmotiverende miljø, hvor elever og lærere interagerer med tale og skrift, og hvor skrift understøtter de faglige samtaler. Det er et kommunikativt miljø, som opfordrer eleverne til at udvikle deres kompetencer og styrker: fx ordforråd, begrebsforståelse, faglig, sproglig og matematisk forståelse, fortælling, argumentation og tekstkendskab.

Et godt skrivemiljø rummer derfor forhold, der knytter sig til:

- Indretning (i klasselokalet og på skolen)
- Materialer (tekster, bøger, skærme, tavler, boards, blyanter, papir, digitale læse- og skriveteknologier, billeder)
- Aktiviteter (såvel igangsatte som spontane)
- Kommunikation og interaktion (brug af tale og skrift)

Sådan spiller I *Klassens skrivemiljø*

Med *Klassens skrivemiljø* gennemfører man en struktureret samtale af ca. en times varighed, der fordeler sig på tre runder. Alle fra teamet deltager i samtalen, der enten gennemføres i de lokaler, hvor I til dagligt er sammen med eleverne, eller baseres på fotos af klasselokalet og områderne omkring det. Teamet vælger en 'game master', der styrer diskussionen og sørger for, at alle kommer til orde og overholder tiden i de tre runder.

Runde 1: Observér og reflektér/brug skema 1

Varighed: maks. 30 minutter

I denne fælles observations- og refleksionsrunde udfylder game masteren samtalskema nr. 1. Skemaet udfyldes samtidig med, at hele teamet enten bevæger sig fysisk rundt i klassen eller sammen kigger på fotos af lokalet og sammen observerer og reflekterer over skrivemiljøet.

Runde 2: Kortspil på tid

Varighed: ca. 10 minutter

I denne runde spilles et kortspil i hurtigt tempo. Spilrunden har til formål at igangsætte en diskussion, som uddybes og følges op i runde 3.

Game masteren lægger spillepladen på bordet, fordeler spillekortene ligeligt mellem deltagerne og indleder spillet ved at sige sætningen på spillepladen:

Vi har et godt skrivemiljø i klassen.

Herefter lægger deltagerne på skift et kort på spillepladen og siger det, som står på kortet. Nogle kort skal man læse ordret op, andre skal man selv formulere sætninger ud fra. Hvis der eksempelvis står "Inddrag elevernes perspektiv", skal man selv formulere noget om det.

Det går ikke efter tur, og det gælder om at komme af med sine kort så hurtigt som muligt. Man kommer kun af med sine kort, når man tager ordet.

Runde 2 er slut, når alle er kommet af med deres kort, eller der er gået ti minutter.

Runde 3: Sæt ord på handling/brug skema 3

Varighed: maks. 30 minutter

Skemaet fra runde 1 og spillet fra runde 2 satte en samtale i gang, som alle deltog i. Nu skal teamet diskutere videre ud fra spørgsmålet:

Hvordan kan vi forbedre skrivemiljøet i vores klasse?

I skal her forholde jer til klassens skrivemiljø og gøre brug af egen faglig viden, egne erfaringer, jeres kendskab til eleverne, jeres fag samt pædagogiske og didaktiske mål. Mens I diskuterer, udfylder I skema nr. 3.

Runde 1: Udfyld skema 1 om klassens skrivemiljø (brug maks. 30 minutter)

Teamet bevæger sig rundt i klasselokalet og områderne omkring det eller kigger på fotos og graver i hukommelsen - og udfylder skemaet. Skriv gerne eksempler ned undervejs.

Skema 1

1)

Angiv klassens navn: _____

Angiv navne på alle i teamet:

Spørgsmål til indretningen i klassen og på skolen

2) Klassens rum bærer præg af, at sprog, ord, tal og begreber fylder meget i hverdagen, og at fagbegreber og arbejdsstrategier er gjort synlige

Helt uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke

Begrund hvorfor:

3) Klassens rum bærer præg af elevernes egne tegninger, billeder og tekster				
Helt uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke
Begrund hvorfor, og besvar gerne: Hvordan er udsmykningen på væggene i klasselokalet?				

4) Skolens rum bærer præg af elevernes egne tegninger, billeder og tekster				
Helt uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke
Begrund hvorfor, og besvar gerne: Hvordan er udsmykningen på væggene på skolens gang- og fællesarealer? Lægger fællesarealer (ude og inde) op til faglige samtaler?				

Spørgsmål om adgang til materialer i klassen

5) Alle elever har adgang til bøger, materialer og skriveredskaber (både digitale og analoge).

Helt uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke

Begrund hvorfor, og besvar gerne:

Har eleverne adgang til analoge og digitale værktøjer, der giver mulighed for at søge, læse, skrive, filme eller tegne?

Er det overskueligt for eleverne at finde de redskaber, de skal bruge?

Spørgsmål til skriveaktiviteter i klassen

6) Klassens skrivemiljø er kendetegnet ved, at vi viser, hvad vi skriver (både lærer og elever).

Helt uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke

Begrund hvordan og hvorfor eller hvorfor ikke Giv gerne eksempler

7) Eleverne har adgang til støtte og hjælp, når de skal skrive i undervisningen.				
Helt uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke
Begrund hvordan og hvorfor eller hvorfor ikke Giv gerne eksempler				

Spørgsmål til kommunikation og interaktion med eleverne

8) Når vi har faglige samtaler i fagene, understøtter vi dem skriftligt.				
Helt uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke
Forklar hvordan				

Runde 2. Kortspil på kort tid (ca. 10 minutter) (spillekortene klippes ud)

<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Vær uenig!</p>	<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Sig: "Det gode ved vores samarbejde er, at vi er enige om, hvordan vi vil have vores skrivemiljø i klassen."</p>
<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Sig noget sjovt.</p>	<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Få en anden spiller til at uddybe: "Hvad mener du med skrivemiljø?"</p>
<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Sig: "Faglige samtaler i klassen styrker elevernes sprog."</p>	<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Få en anden spiller til at uddybe sin udtalelse.</p>

Runde 2. Kortspil på kort tid (ca. 10 minutter) (spillekortene klippes ud)

<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Sig: "Når eleverne skriver, så undervisnings- differentierer vi."</p>	<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Giv et eksempel på, hvordan fokus på sprog styrker et af dine fag.</p>
<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Sig: "Det er et problem, at eleverne ikke passer på det, vi hænger op på væggene."</p>	<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Inddrag et af dine fag.</p>
<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Vær enig!</p>	<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Sig: "Skrivning skaber deltagelse for alle".</p>

Runde 2. Kortspil på kort tid (ca. 10 minutter) (spillekortene klippes ud)

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Sig:
"Forældrene er
meget glade for, at vi
anerkender elevernes
produkter."

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Sig:
"Jeg viser altid
eleverne, hvad
jeg selv gør. Det
giver dem faglige
begreber."

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Giv et eksempel på
en skriveaktivitet.

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Fortæl, hvordan
du responderer på
elevernes skriftlige
input.

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Vær uenig med de
andre.

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Giv et eksempel
på noget, eleverne
skriver sammen.

Runde 2. Kortspil på kort tid (ca. 10 minutter) (spillekortene klippes ud)

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Sig noget om skrift
og indretning af
klasselokalet.

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Bring tal og
matematik ind i
diskussionen.

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Inddrag personlig
erfaring.

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Bring et synspunkt
om ordforråd ind i
diskussionen.

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Inddrag elevernes
perspektiv.

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Fortæl, hvordan du
opmuntrer eleverne
til at udvikle deres
sprog.

Runde 2. Kortspil på kort tid (ca. 10 minutter) (spillekortene klippes ud)

<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Sig: "Fagord er noget, vi snakker om dagligt og med alle elever."</p>	<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Sig noget om skriftlig respons.</p>
<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Sig noget om mundtlig respons.</p>	<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Uddyb noget, en anden har sagt.</p>
<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Sig noget om digital skrivning.</p>	<p>NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING</p> <p>Sig: "Vi kan alle blive bedre til at samarbejde om elevernes skrivning."</p>

Runde 2. Kortspil på kort tid (ca. 10 minutter) (spillekortene klippes ud)

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Sig:

”Når man skriver,
bliver man bedre til
at forstå og bruge
det, man læser.”

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Sig:

”Når man skriver, kan
man fastholde sine
tanker.”

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Sig:

”Motivation kommer
af mestring.”

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Sig noget om
håndskrivning.

NATIONALT
VIDENCENTER
FOR
LÆSNING

Sig:

”Skrivning er
komplekst, så der
findes mange veje til
bedre skrivning.”

Runde 2: Kortspil på kort tid

Spil dit kort ind på denne plade samtidig med, at du siger det, der står på kortet, eller tænker og taler ud fra det, kortet beder dig om.

Start spillet ved, at game masteren siger:

"Vi har et godt skrivemiljø i klassen."

Runde 3: Refleksions- og handlingsrunde (maks. 30 minutter)

Skemaet fra runde 1 og spillet fra runde 2 satte en samtale i gang, som I alle deltog i. Nu diskuterer teamet videre. I skal forholde jer til klassens skrivemiljø og gøre brug af egen faglig viden, egne erfaringer, jeres kendskab til eleverne samt pædagogiske og didaktiske mål. I diskuterer nu ud fra spørgsmålet: *Hvordan kan vi forbedre skrivemiljøet i vores klasse?* Mens I diskuterer, udfylder I skema 3.

Skema 3

1. Hvad har vi opdaget gennem vores samtale om klassens skrivemiljø?

2. Hvordan vil vi arbejde med at udvikle skrivning i klassen fremover?

3. Hvad er de næste skridt? Hvad vil I som team arbejde videre med? Hvem gør hvad?